

JEGYZŐKÖNYV

A Magyar Köztársaság területén élő szlovén nemzeti kisebbség és a Szlovén Köztársaság területén élő magyar nemzeti közösség különjogainak biztosításáról szóló egyezmény figyelemmel kísérésére összehívott Magyar-Szlovén Kisebbségi Vegyes Bizottság XI. üléséről

A Magyar-Szlovén Kisebbségi Vegyes Bizottság (a továbbiakban: KVB) XI. ülésére 2009. november 17-én Lendván került sor. A magyar küldöttséget Gémesi Ferenc, a Magyar Köztársaság Miniszterelnöki Hivatalának kisebbség- és nemzetpolitikáért felelős szakállamtitkára, a szlovén küldöttséget dr. Boris Jesih államtitkár, a Szlovén Köztársaság Kormánya Határon Túli Szlovének Hivatalának vezetője, a KVB társelnökei vezették.

A KVB a Magyar Köztársaság területén élő szlovén nemzeti kisebbség és a Szlovén Köztársaság területén élő magyar nemzeti közösség különjogainak biztosításáról szóló Egyezmény (a továbbiakban: Kisebbségvédelmi Egyezmény) alapelveit és rendelkezéseit szem előtt tartva a két országban élő magyar és szlovén kisebbség helyzetének időszerű kérdéseiről folytatott tanácskozása során egyetértettek a következőkben:

- A Magyar Köztársaság (a továbbiakban: MK) területén élő szlovén nemzeti kisebbség és a Szlovén Köztársaság (a továbbiakban: SZK) területén élő magyar nemzeti közösség, valamint a két kisebbség tagjai különjogainak biztosításáról szóló, a két ország között 1992-ben megkötött Kisebbségvédelmi Egyezmény magas szinten biztosítja a magyar, illetve a szlovén kisebbségi közösség hagyományainak, kulturális értékeinek és történelmi örökségének megőrzését, és ezzel hozzájárul a nemzeti azonosság tudatuk kiteljesítéséhez;
- A Magyar Köztársaság területén élő szlovén nemzeti kisebbség és a Szlovén Köztársaság területén élő magyar nemzeti közösség kormányzati támogatása a jelenlegi kedvezőtlen gazdasági helyzet ellenére 2010-re sem csökken;
- Javasolja a Magyar Köztársaság Kormányának és a Szlovén Köztársaság Kormányának, hogy a kétoldalú egyezmény szellemében megtárgyalja és

jegyzőkönyvbe foglalt ajánlásai – az eddigi gyakorlattal összhangban – kormányhatározattal kerüljenek elfogadásra és megerősítésre.

A Bizottság üdvözli a KVB korábbi ülésein elfogadott ajánlások teljesítésében elért sikereket, egyidejűleg megállapítja, hogy az ajánlások egy részének teljesítése még nem történt meg, illetve folyamatban van. A KVB felkéri az ajánlásokban érintett, illetékes szerveket és intézményeket mind a korábban, mind a jelen ülés jegyzőkönyvében foglalt ajánlások teljesítésére.

A Magyar-Szlovén Kisebbségi Vegyes Bizottság XI. Ülésének AJÁNLÁSAI

AZ ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK TERÜLETÉN

1. A KVB javasolja a Kisebbségvédelmi Egyezmény rendelkezéseinek és a KVB ajánlásainak következetes megvalósítását a két nemzetiség helyzetének javítása érdekében.
2. A KVB üdvözli a Magyarországon hivatalosan elismert 13 kisebbséggel fenntartott parlamenti együttműködés új testületének, a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségek Fórumának a megalakítását. A Bizottság a testület megalakítását előremutató első lépésnek értékeli a kisebbségek parlamenti képviselőinek megteremtésében, és javasolja a Magyar Félnek, hogy – a választójogra vonatkozó szabályozás átalakítására vonatkozó lépésekkel összhangban – tegye lehetővé a Magyarországon élő szlovén kisebbségnek a saját országgyűlési képviselő megválasztását.
3. A KVB javasolja a szlovén Félnek, hogy amennyiben ismételten sor kerülne a régiókról szóló törvény előkészítésére, úgy az együttműködésbe vonja be a magyar nemzeti közösséget.
4. A KVB javasolja, hogy minél előbb kezdődjön meg a Felsőszölnök/Gornji Senik és Kétvölgy/Verica közötti közút építése.
5. A KVB ösztönözi a vegyes lakosságú területek önkormányzatait, kisebbségi önkormányzatait és szervezeteit, hogy pályázzanak európai uniós forrásokra. A két Fél továbbra is segítséget nyújt a nemzeti közösségeknek a pályázatokhoz szükséges saját forrás biztosításához. Ennek érdekében a

KVB javasolja, hogy a két Fél úgy szabályozza az európai uniós fejlesztési pályázatait saját forrás kiegészítése támogatásáról szóló rendeleteit, hogy a kisebbségi önkormányzatoknak, és szervezeteknek lehetőségük nyíljon az európai uniós fejlesztési projektjeikhez szükséges saját forrás kiegészítésére pályázati úton. A KVB javasolja, hogy a 2. magyar-szlovén együttes kormányülés (2009. november 27.) ezt a kérdést is tűzze napirendre, vizsgálja meg a kisebbségi önkormányzatok és szervezetek európai uniós projektjeihez szükséges önrész biztosításának lehetőségeit mindkét oldalon.

6. A KVB üdvözlöi, hogy a Szlovén Köztársaság Önkormányzati és Területfejlesztési Kormányhivatala és a Magyar Köztársaság Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériuma között a „Helyi és regionális hatóságok közötti határon átnyúló együttműködésről” szóló, a 2007. október 17-i magyar-szlovén együttes kormányülésen született megállapodás alapján hamarosan sor kerül a Magyar-Szlovén Határon Átnyúló Együttműködési Vegyes Bizottság alakuló ülésére.
7. A KVB javasolja a két Félnek, hogy a Magyar Köztársaság területén élő szlovén nemzeti kisebbség és a Szlovén Köztársaság területén élő magyar nemzeti közösség különjogainak biztosításáról szóló egyezmény értelmében továbbra is kövessen el mindent a törvények következetes alkalmazása érdekében, hogy a kétnyelvűség a gyakorlatban is jobban érvényesüljön. A KVB javasolja, hogy a közigazgatásban dolgozók továbbképzéséért felelős tárcák a 2. magyar-szlovén együttes kormányülésen fogadjanak el szándéknyilatkozatot a kétnyelvű területek közigazgatási dolgozóinak továbbképzéséről, még ebben az évben kössenek megállapodást a továbbképzés megszervezéséről.

A KVB javasolja a magyar Félnek, hogy fejlessze a kétnyelvű dokumentumok előállításához szükséges infrastruktúrát, első lépésként a nemzeti kisebbségek számára kiállítandó személyi igazolvány és vezetői engedély elkészítéséhez.

8. A MK területén élő szlovén nemzeti kisebbség és az SZK területén élő magyar nemzeti közösség érdekében az „egymás felé forduló régiók” kialakításának jegyében elengedhetetlen az infrastrukturális fejlesztés, és ennek érdekében a szoros együttműködés – az európai uniós források igénybevételével. A KVB javasolja a helyi önkormányzatoknak, hogy töre-

kedjenek arra, hogy az alábbi települések közötti összekötő utak ismét használhatók legyenek.

- Felsőszölnök/Gornji Senik – Čepinci
 - Orfalu/Andovci – Budinci
 - Kétvölgy/Verica – Čepinci
 - Genterovci/Göntérháza – Gáborjánháza
 - Žitkovci/Zsitkóc – Bödeháza
 - Domajševci/Domonkosfa – Kercaszomor
 - Čentiba/Csente – Tenke
 - Hodoš/Hodos – Szalafő
9. A KVB a térség gazdasági fejlődése szempontjából üdvözli a két kormány-
nak és az illetékes tárcáknak a Rédics -Lendva/Lendava közötti vasúti öss-
szeköttetés visszaállítása lehetőségeinek vizsgálata érdekében tett
erőfeszítéseit.
10. A KVB megismerkedett a két nemzeti közösségnek azokkal a gazdasági
létesítményekkel kapcsolatos aggodalmával, amelyeknek negatív hatásai
lehetnek a környezetre.

AZ OKTATÁS TERÜLETÉN

1. A KVB javasolja, hogy az érintett tárcák és a kisebbségi intézmények a
jövőben még jobban törekedjenek az anyanyelven folyó oktatás minőségé-
nek javítására a Rába-vidéki nemzetiségi és kétnyelvű, valamint a muravi-
déki kétnyelvű iskolákban. A KVB üdvözli a szlovén fél szándékát, hogy
támogatja a kisebbségi oktatás területén tevékenykedő szakemberek 2010
júniusára tervezett nemzetközi tanácskozásának előkészítését e terület nyi-
tott kérdéseiről, melyre meghívják a magyar szakembereket is.
2. A KVB üdvözli, hogy a magyar Fél finanszírozta az apátistvánfalvi általános
iskola felújítását, így a kétnyelvű oktatás objektív feltételei javulnak. A KVB
javasolja a magyar Félnek, hogy tegyen erőfeszítéseket a két nemzetiségi
iskola (Felsőszölnök és Apátistvánfalva) felszerelésének további korszerű-
sítése érdekében.
3. A KVB megállapítja, hogy az MK Oktatási és Kulturális Minisztériuma a
kétnyelvű nemzetiségi oktatáshoz szükséges közismereti tankönyvek for-

dításáról, kiadásáról és forgalmazásáról, a szlovén kétnyelvű iskolák igényeinek megfelelően, megállapodást kötött az Apáczai Kiadóval.

4. A KVB javasolja, hogy a lendvai kétnyelvű szakközépiskolában¹ minden oktatási program valósuljon meg mindkét (szlovén és magyar) nyelven, a Szlovén Köztársaságban élő őshonos magyar és olasz nemzeti közösség különjogairól szóló törvény alapján.

A bizottság üdvözli, hogy a magyar fél kész a lendvai kihelyezett magyar nyelvtanfolyam megszervezéséhez segítséget nyújtani a muravidéki kétnyelvű oktatás területén tevékenykedő pedagógusok nyelvi-szakmai továbbképzése céljából.

5. A KVB javasolja a Szlovén Köztársaságban élő őshonos magyar és olasz nemzeti közösség különjogairól szóló törvény 15. paragrafusának autentikus és kötelező érvényű értelmezését.
6. A KVB javasolja a Rába-vidéki szlovén óvodák fenntartóinak, hogy a szlovén anyanyelvű foglalkozások hatékonyságának növelése érdekében – a nemzetiségi kiegészítő normatív támogatás felhasználásával – közösen alkalmazzanak szlovén anyanyelvű „utazó” óvodai asszisztenst.
7. A KVB javasolja a Feleknek, segítsék olyan oktatási programok kialakítását, amelyek – más magyarországi és szlovéniai egyetemen és főiskolán már megvalósult mintára – a különböző szakok hallgatóinak lehetővé teszik, hogy tanulmányaik befejeztével – a belső törvényi szabályozással összhangban – munkát vállalhassanak Muravidék és Rába-vidék kétnyelvű területein.²
8. A KVB üdvözli, hogy a két oktatási minisztérium között rendszeres találkozók alakultak ki a Rába-vidéki kétnyelvű oktatás problémái megvitatása érdekében. Javasolja, hogy folytassanak hasonló találkozókat a muravidéki kétnyelvű oktatás problémái megvitatása érdekében is.³

¹ A jegyzőkönyv szlovén változata a „kétnyelvű középiskolát” említi. A lendvai kétnyelvű középiskolának gimnáziumi és szakközépiskolai osztályai is vannak.

² A jegyzőkönyv szlovén változata a 7. pontot a 6. pontba foglalta. Ezért a két jegyzőkönyv bekezdéseinek számozása eltér.

³ A jegyzőkönyv szlovén változata ezt a mondatot még az alábbival egészíti ki: „...valamint hasonló rendszerszintű megoldások és szttenderdek biztosítására mindkét ország nemzetiségileg

A KVB javasolja a nemzeti közösségeknek, hogy ösztönözzék a kétnyelvű oktatásban részt vevő pedagógusokat mindkét oldalon, hogy nagyobb mértékben éljenek a szakmai nyelvi továbbképzések és a terület egyetemei (Debrecen, Maribor) közötti kapcsolatok fennálló lehetőségeivel.

A KULTÚRA ÉS A TÁJÉKOZTATÁS TERÜLETÉN

1. A KVB javasolja a feleknek, továbbra is biztosítsanak forrásokat a kisebbségi szervezetek és intézményeik zavartalan működéséhez. Javasolja a magyar Félnek, vizsgálja meg, hogy a kisebbségi szervezetek és intézményeik finanszírozásában hogyan kaphatna nagyobb szerepet a normatív rendszer.
2. A KVB megállapítja, hogy a magyar Fél – költségvetési támogatásból és pályázati úton – biztosítja a *Radio Monošter* heti 8 órás műsoridőben történő működéséhez szükséges pénzügyi fedezetet. A KVB javasolja, hogy a magyar fél segítse elő a stúdió felszerelésének további korszerűsítését. A KVB javasolja a magyar Félnek, hogy biztosítson lehetőséget a műsoridő heti 24 órára történő növeléséhez, mellyel nagy mértékben segítené a szlovén nyelv megőrzését. Ennek érdekében – a rádió tulajdonosának bevonásával – készüljön a heti 24 órás műsoridőre történő áttéréshez szükséges tartalmi, pénzügyi és technikai feltételeket tartalmazó összefoglaló.
3. A KVB javasolja, hogy a magyar fél a Magyarországi Szlovén Szövetség, illetve a szentgotthárdi Szlovén Kulturális és Információs Központ programjainak finanszírozásához biztosítsa a szükséges eszközöket. Ennek érdekében a Magyarországi Szlovének Szövetsége, illetve a szentgotthárdi Szlovén Kulturális és Információs Központ programjaik finanszírozásához nyújtsanak be pályázatokat az erre a célra létrehozott közalapítványokhoz. A KVB javasolja, hogy a Magyarországi Szlovének Szövetsége együttműködve az OSZÖ-tal, a Vegyes Bizottság XII. üléséig alakítson ki a Szlovén Kulturális és Információs Központ működtetésére azoknak az előírásoknak megfelelő konstrukciót, melyek lehetővé teszik a központ működési támogatását.

A KVB üdvözli, hogy a magyar fél egy 2010-ben a Szlovén Kulturális és Információs Központban – a hármas határ adottságait figyelembe vevő – interetnikus kulturális program szervezésébe kezd.

vegyesen lakott területén”.

4. A Szlovén Köztársaság Kormánya további pénzeszközökkel biztosította a Magyar Nemzetiségi Tájékoztatási Intézet zavartalan működését, illetve az egyetlen szlovéniai magyar hetilap (Népújság) kiadását. A KVB javasolja a Feleknek, hogy járuljanak hozzá a két nemzeti kisebbség újságjai (Porabje, Népújság) folyamatos megjelenésének pénzügyi fedezetéhez.
5. A KVB üdvözli, hogy a magyar kormány – együttműködve a muravidéki magyar kisebbségi intézményekkel, külön megállapodás alapján – évi három minőségi színházi produkció költségeinek társfinanszírozásával segíti ezen intézmények kulturális tevékenységét.
6. A KVB üdvözli, hogy a magyar fél pénzügyi segítséget nyújtott a felsőszlónoki paplak megvásárlásához, így a „Szlovén Tájház” megalapításához.
7. A KVB felkéri a magyar Felet, hogy a központi költségvetési támogatások soron következő évi tervezése során, attól az évtől, amikor a Szlovén Tájház a működéséhez szükséges engedélyeket megszerezte és a működését megkezdte, az OSZÖ vonatkozásában vegye figyelembe a Szlovén Tájház működtetéséből fakadó feladatok igazolt költségigényét.
8. A KVB a szlovéniai magyar nemzeti közösségnek és a magyarországi szlovén nemzeti kisebbségnek javasolja, hogy a Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013 következő pályázati kiírására nyújtsanak be közös projektet a *Népújság*, illetve a *Porabje* gyermekeknek készülő kétnyelvű újságmellékleteinek elkészítéséhez.
9. A KVB üdvözli, hogy a magyar Nemzeti Kulturális Alapnál (NKA) létrejön a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúráját támogató szakmai kollégium, amelynek tagja lesz az Országos Szlovén Önkormányzat elnöke is. E többletforrás elősegíti a magyarországi szlovén kulturális kezdeményezések megvalósulását.⁴

A Felek megegyeztek abban, hogy következő ülésüket 2010-ben Magyarországon tartják.

⁴ A jegyzőkönyv szlovén változatában a 8. és a 9. pont összevontan a 8. pont alatt szerepel.

A jegyzőkönyv két példányban készült, magyar és szlovén nyelven. Mindkét változat egyaránt hiteles.

Lendava/Lendva, 2009. november 17.

Gémesi Ferenc
a Vegyes Bizottság magyar tagozatának
elnöke

Boris Jesih
a Vegyes Bizottság
szlovén tagozatának elnöke